

Pesta 30 iuliu. (11 augustu.)

Va ești dominec'a. | Redact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 31.

Anulu VIII, — 1872.

Pretialu pe anu 10 fl., pentru Romani'a 2 galbeni.

„Dumbrav'a Rosia.“

Poema istorica de Vasile Alesandri.

II.

Poterea poetului se cunoșce în crearea per-
sonelor, și depingerea caracterelor.

Cari sunt persoanele ce se distingă în acé-
sta poema, în ale caroru mâni pune poetulu ese-
cutarea faptelor eroice, miraculoșe, demne d'o
poema?

Celu ce a cetit'o, dar totu odata șcie și is-
tori'a, va respunde: Stefanu! Acestu răspunsu
înse nu se baséza pe poema, nu resulta din ea,
ci din afara de ea, din istoria!

Dâ acésta poema în man'a unui strainu,
care n'a auditu nici macaru de numele lui Ste-
fanu; róga-lu s'o cetéșca și sê-ti spuna cine-i
eroulu? Elu va dîce, câ erou nu vede pe nici
unulu, ci vede nisce luptatori d. e. pe Balauru
care spulbera creerii lui Grodek, pe Comanu
și Velcea, cari *amendoi* pandescu pe Biela, —
și pe Negrea, care lasa sê se duca cu pielea în-
tréga pe unu altu „bunu vitézu ca elu“, s. a.
Acestia departe d'a fi eroi, sunt nisce ordinari
luptatori, cari nici unulu nu corespundu lau-
deloru ce li se facu în catalogu, câ-ci lui „Co-
manu uriesiu de munte și care scóte ursii víi
din berloge“, lui „Velcea care ca sierpele pe
apa aluneca prin dusmani“, le place a se tiené
mai bine la panda.

De „croii de vechi balade“, înregistrați
în cantulu IV-lea: Alimosiu, Pala-dalba, Spar-

ge-lume s. a. nu se afla nici macaru urma în
lupta.

Lucru fôrte singulariu!

De fapte eroice d'ale lui Stefanu, d'unu
erou Stefanu, nu-ti va poté spune strainulu ni-
micu, decâtu poté sê-ti reciteze canteculu po-
poralu din cantulu alu IV-le.

Stefanu apare în poema în dóue actiuni,
déca potu dîce asié: odata unde tiene cuven-
tare la ostasi, d'alta data unde ara campulu,
actiunea lui înse aici se marginesce în

„Si domnulu Stefanu însu-si cu fruntea în sudóre
Asista p'unu calu negru sub unu stejaru frundiosu.

Din o *cuventare* și din o *siedere la umbra*
anevoia credu câ se va poté aflá caracterulu
cui-va și cu atâtu mai pueinu se va poté scóte
unu erou.

Dar va dîce cine-va: Stefanu a condusu
óstea, sub conducerea lui s'a reportatu învin-
gera, elu este cunoscutu ca erou!

Este fatalu înse, câ din poema nu se vede
chiar nici acésta conducere, ci din contra, pre-
cum se va vedé mai în diosu, Stefanu nici nu
șefé cine a învinsu, cum ș'a castigatu lupt'a?
Cetitoriulu cunoșcatoriu de istoria, séu care a
cetitu mai antâiu notel. de la calcâiulu poe-
mei, va trebui sê presupuna, — câ Stefanu a

sterpe. Vorbindu despre viitoriu, santulu-parinte a declarat santului-colegiu aceste: „Déca circumstan-tiele mi-voru permite, si déca legea pentru suprime-rea corporatiuniloru nu me va 'mpedecá d'a plecá in Belgia, cum voui fi obligatu sê facu déca legea s'a presintatu, mi-propuiu sê facu din acesti 20 de pui nesce claponi cu cari sê ospetezu la Craciunu pe cei mai meritosi dintre cardinalii santei biserici romane.

‡ (Unu colaboratoru neasceptatu.) Diurnalulu „Figaro“ din Paris naréza urmatóri'a anecdota: Unu componistu care locuíá la St. Cloud, si care se retra-sese in timpulu resbolulu; la Paris, ardea de dorinti'a sê se întorca câtu mai erendu a casa, sê-si védia de lucruri. Iritatiunea sa erá mare; câ-ci in grab'a fugui sale uitase o partitura inceputa, in care avea cea mai mare sperantia. Cu anim'a palpitanda elu se apropie de locuinti'a sa. Sosese, si o teróre! — Cas'a nu mai esistá; unu singuru parete remasese in pcióre. — Pe candu ochii soi se umplura de lacrimi, elu diaresce in zidu unu dulapu si o cheia in brósca. Si tocmai ací si-depusese partitur'a sa. Elu aduce iute o scara, se urca tremurandu si-si graesce manuscriptulu. Plinu de bu-curia pléca la Parisu si voiesce sê-si incerce pies'a acasa la piano. Câtu de mare fú inse mirarea sa, cându gasí partitur'a sa terminata de o mana straina si pe pag. din urma aceste vorba: „Scumpulu meu co-legu! Binevoiesce a primí colaboratiunea mea. Déca music'a mea ti-convine, atunci éta adres'a mea: Gó-theplatz 104 Frank-fort la Main. Könnemann, ma-iestru de capela alu regimentulu de linie 22.

— (Femeile ca studinte de medicina) din Edin-burgh (in Scotia) de curendu au intentatu unu procesu contra senatulu academicu alu universitáti d'acolo spre a validatá drepturile lor d'a póte continuá stu-diulu lor de medicina pe acea-si basa si terenu casí barbatii studenti de medicina. Sentinti'a tribunalulu suna in favórea femeiloru, dandu-li dreptulu, d'a se poté promová intoemai ca barbatii.

× (O bogatia de batiste.) O domnisióra a spa-riatu mai dílele trecute pe spelatorés'a sa dandu-i 712 batiste de spelatu. Acésta gentila domnisióra posede peste 1500 batiste de tóte felurile.

× (Unu magistratu fórt distrasu,) si caruia i placea a semená consilie bune chiar pe banc'a preven-tilor, intrebá pe unulu din acestia de ce furase. — „Ei! domnule presiedinte, fómee face pe lupu sê ésa din padure. — „Sê muncésca“, — respunse cu severi-tate judecatoriulu.

Feliurite.

‡ (Cele cinci graduri ale crimei) dupa clasifi-carea mai moderna sunt: 1) Celu ce fura diumetate de milionu este numai unu financieriu; 2) Care fura diumetate de milionu este unu calcatoriu de lege; 3) Care fura 10,000 este omu de nimica; 4) Celu ce fura 50,000 este factoriu de rele; 5) Celu ce fura o pane séu o paruchia de caltiuni este unu afurisitu si urgi-situ, care merita carcere si spendiuratori.

Gâcitura de semne.

— De Valeria Bianu. —

⊙m:n || b—n || c⊙n: Δt || d: sΔn§:
 V⊙ || :⊙mΔn || Δd:vΔ':Δt ||
 N'Δ—d || t || — cΔ c || n: „lΔn§:
 :n r || n || t—s || Δsc—„tΔt ||
 MΔm'Δ n⊙st:Δ c:Δ c⊙m—nΔ
 §:m: „lΔn§: d—:⊙s—
 „lΔns—l—: || c—m„l || t—:Δs—nΔ
 T: „Δt:—ndn „Δ nΔ 'n ⊙s—
 S—s—n:„⊙t || l— || T':Δ || Δn—
 DΔt || '— || dΔt || — || cΔt—n—bΔn—
 || ⊙s || !— V—lcΔn—.

Deslegarea gâciturii de siacu din nr. 20:

„Candu te-am vediutu, copila cu rose adornata,
 In óre fericite, in óre de festinu;
 Cetitu-am p'a ta fatia, pe fruntea-ti nepetata,
 A ceriului comóre in ochiu-ti vergurinu.

I. C. Dragescu.

Deslegare buna primiramu de la dd-ele Iuliana
 Dembianu, Maria Fetti, Valeria Bianu, si de la dlu
 I. Calocianu.

Deslegarea gâciturii de litere din nr. 21:

„Amici si neamici.“

Deslegare buna primiramu de la d-ele Iuliana
 Dembianu si Maria Fetti.

Post'a Redactiunii.

Redactorulu acestei foi absentandu cate-va septemani
 din Pesta, nu inse de la conducerea foii, rógá pe toti colab-
 oratori a-i tramite scrisorile la N. Léta per N. Varad.

Focsianl. Nr. 16 reclamatu mai de multe ori, s'a tramisu
 totu-de-una. Ne miramu, ca n'a sositu. Acuma s'a tramisu de nou.
 Asemene s'a espedatu si „Cavalerii Noptii“, si s'a coresu erórea.

Versurile: Unui poetu june, — Doine din Aradu de Flo-
 rescu, (care díce ca sunt populare, si-su facute de dinsulu), —
 Romanulu insielatu, — La Rosalii, — Dorulu, — La V. — nu se
 potu publicá.

Cugetulu meu. Éa asculta cum se incepe, si te infóra si dta
 de „cugetulu“ ce-lu ai:

De-asíu fi eu tigrulu care ce sbéra 'nfricosiatu,
 Asiú merge susu la munte, sê sbieru eu nencetatu!

Suplementu: Novele de Iosifu Vulcanu,
 tom. II. còva III.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1872. Strad'a lui Alesandru nr. 13.